

Біла-Тіунова Л. Р., завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор

Розвиток сучасної доктрини адміністративного права та процесу у працях академіка С.В. Ківалова

Сергій Васильович Ківалов належить до когорти визначних вітчизняних правників кінця ХХ — початку ХХІ століття. Відомий український вчений у галузі митного та адміністративного права, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України та Національної академії правових наук України — він є активним продовжувачем славетних традицій наукової школи Новоросійського університету.

Сергій Васильович, вибравши, на початку своєї наукової діяльності, у якості сфери наукових інтересів адміністративне право, до цих пір залишається вірним і послідовним цьому вибору, уміло поєднуючи його з іншими напрямками наукових досліджень — конституційного, міжнародного права, митного і судової справи.

Академік Сергій Васильович Ківалов був одним із перших, хто у 90-х рр. наполегливо відстоював точку зору щодо необхідності переосмислення цілого ряду положень теорії адміністративного права і процесу з урахуванням політико-і економіко-правових реалій України, і, насамперед, це стосується такого важливого фундаментального питання, як система адміністративного права. Віддаючи належне тому, що таке питання вирішується не водночас, а потребує ґрунтовних фундаментальних досліджень, Сергій Васильович цілком вірно зосередив як свою увагу, так і увагу представників Одеської школи адміністративного права на необхідності здійснення науково-теоретичних досліджень цілого ряду як уже визнаних інститутів адміністративного права, так і новітніх — зумовлених адміністративною реформою (адміністративних послуг, публічної служби, адміністративного процесу, адміністративних процедур, адміністративного судочинства тощо).

У руслі цих досліджень було досягнуто цілий ряд важливих наукових результатів, зокрема, щодо: адміністративних послуг; державної і публічної служби; адміністративного процесу; адміністративного судочинства. Фундаментальні дослідження, наукова школа Сергія Ківалова, висококваліфіковані науково-педагогічні працівники — це яскраві показники його особистої наукової праці.

С.В. Ківалов — широко відомий в Україні фахівець у таких галузях юридичної науки, як: адміністративне право та процес, митне право, теорія державного управління. Під керівництвом С.В. Ківалова у 2007 р. уперше в Україні видано підручники: «Адміністративно-процесуальне (судове) право України», в якому його розглянуто як самостійну галузь права, яка відокремлюється від адміністративного права; «Публічна служба в Україні», в якому уперше визначено та охарактеризовано структуру публічної служби як підгалузі адміністративного права.

Творче надбання С.В. Ківалова втілено більше ніж у 300 наукових працях. Йому належить науковий пріоритет у створенні та обґрунтуванні нових наукових напрямів — митного та морського права, концептуального забезпечення проведення судової та адміністративної реформ.

С.В. Ківалов неодноразово здійснював керівництво авторськими колекти-

вами, що здійснювали наукові дослідження проектів законів, найважливішими з яких є: «Про судоустрій та статус суддів», Кримінально-процесуальний кодекс України, а також законопроекти про внесення змін до законодавчих актів стосовно реформування судової гілки влади: Кодексу адміністративного судочинства України, Кодексу України про адміністративні проступки, Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України.

Внесок академіка Ківалова в адміністративно-правову науку характеризується не тільки його особистими науковими доробками, але й тим, що Сергій Васильович зумів створити науковий колектив однодумців з адміністративного права, тобто, школу сучасного адміністративного права, яка налічує понад 40 молодих науковців, які є майбутнім адміністративно-правової науки нашої держави.

Такі властиві Сергію Васильовичу Ківалову якості, як ініціативність, енергійність, оптимізм, доброзичливість, повага до людей, нестандартне мислення, є вирішальним фактором згуртованості та організаційного єднання великого кола його однодумців, діяльність якого спрямовано на досягнення процвітання рідного м. Одеса, Одеської області та України.

Нікіша Д. О., завідувач лабораторії кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н.;
Левченко С. Г., аспірантка кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія»

За морську могутність України

За тривалий час в юридичній науці склалися традиції, були розроблені ідеї, які не втратили своєї актуальності і сьогодні. Це пояснюється проходженням через всі часи бажання правознавців удосконалити існуючу систему законодавства. Не є секретом і те, що, пройшовши через коридори часу, ідеї та принципи, які довели свою достовірність, отримували закріплення не тільки в національних законодавствах, а і в міжнародних документах. Зазначені процеси беззаперечно доводять сьогоднішній пошук інтерес до історії правової науки, правової думки і, зокрема, до інтелектуальної спадщини вітчизняних учених-правознавців, особливо другої половини ХІХ-початку ХХ століть. Сказане повною мірою стосується і галузі морського права як однієї із найстаріших галузей правової науки, що бере початок з часів, коли наші предки почали освоювати водні простори.

У сучасних умовах подальшого вдосконалення способів освоєння людиною просторів Світового океану, розробки і прийняття міжнародних правових норм, покликаних врегулювати таку діяльність, а також їх імплементації в національні законодавства держав найяскравішим чином постає питання сталості та актуальності морського права. Виникнувши в найдавніші часи, норми морського права (в той час – норми морських звичаїв і неписаних правил), поряд з нормами